

info

ISPU – piloti
Paromlin – natječaj (časopis 'Oris' / DuPont)
Presto i Civitas u info - punktu ZagrebForuma
Vizije razvoja u Društvu arhitekata Zagreba
BLOKiranje

INFO IZDAJE GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE
I RAZVOJ GRADA, PROSINAC 2009. **BROJ 6.** ISSN 1847 – 3768

Impressum / Sadržaj

IZDAVAČ
Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko
planiranje i razvoj Grada
A Republike Austrije 18
10 000 Zagreb
T 01/6101-840
F 01/6101-881
E strategija@zagreb.hr

ZA IZDAVAČA
Jadranka Veselić Bruvo, Pročelnica

UREDNIKA
Irena Matković

POMOĆNIK UREDNICE
Matija Vuger

NAKLADA
500 primjeraka

TISAK
Kerschhoffset

SURADNICI
Nada Antić, Luciano Basauri, Iva Bedenko,
Višnja Bedenko, Dafne Berc, Vladimir Beštak,
Karolina Bui, Vojna Celio Cega, Stjepan Kelčec-
Suhovec, Valerija Kelemen Pepeonik,
Luka Korlaet, Aleksander Laslo, Jasna Mandić,
Kristina Mudronja, Željka Pavlović, Neda Rački,
Iva Razumović, Marko Sančanin, Darko Šiško,
Sonja Žic Šipušić

LEKTURA
prof. Mirjana Štivičić

PRIJEVOD
Sabina Ekinović

KONCEPT I OBLIKOVANJE
Robert Čanak, Zoran Đukić, Jan Pavlović

TIPOGRAFIJA
Nikola Đurek, Typonine

FOTOGRAFIJE
Studio HRG, DAZ, Platforma 9.81,
Miljenko Golubić

PROSTORNE INFORMACIJE I ISTRAŽIVANJA

- 04 Projekt Mreža dječjih igrališta i parkova
stambenog susjedstva
- 04 ISPU – pilot-projekti
- 08 True ortofoto 0.1 m

ARHITEKTONSKO – URBANISTIČKI NATJEČAJI

- 10 Novo lice zagrebačkog Paromlina:
Paromlin – Changing the Face
- 12 Forum gradova i žirija, Graz,
6. i 7. studenoga 2009.

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

- 16 Projekt Presto predstavljen u info-punktu
- 18 Konferencija mreže Eurocities, Stockholm,
25. – 28. studenoga 2009.
- 20 Posjet Heinrich Böll fondaciji i Berlinu

OBAVIJESTI

- 24 Vizije razvoja svjetskih i europskih gradova u
Društvu arhitekata Zagreba
- 25 Predstavljanje ZagrebPlana gradonačelniku
Grada Zagreba i Gradskoj upravi
- 26 BLOKiranje
- 30 Poučna staza Podsused
- 31 2. Dani pasivne kuće u Hrvatskoj
- 32 010. međunarodnom godinom biološke
raznolikosti.

Poštovani sugrađani,

iz čitavog niza projekata i aktivnosti Gradskog ureda za strategijsko planiranje ovoga puta izdajamo rezultate pilot-projekata izrađenih za potrebe razvoja Informacijskog sustava prostornog uređanja koji demonstriraju mogućnosti i visoku uporabnu vrijednost georeferenciranih statističkih podataka i podataka o stvarnom korištenju (namjeni) prostora u strategijskom i urbanističkom planiranju.

Bili smo aktivni i u prezentiranju naših aktivnosti i novih saznanja stručnoj publici i javnosti. U sklopu ciklusa predavanja o vizijama razvoja svjetskih i europskih gradova u Društvu arhitekata Zagreba, koji bi trebao biti uvod u multidisciplinarnu stručnu raspravu o viziji razvoja Zagreba, predstavili smo svoja saznanja o razvojnim strategijama Copenhagena, Praga i Ljubljane. Aktivnosti su nastavljene i u Info-punktu ispred Tehničkog muzeja u kojem smo predstavili programe aktivnosti i prve rezultate projekata međunarodne suradnje Presto i Civitas.

S velikim smo zadovoljstvom pratili aktivnosti i inicijative iz sektora civilnog društva i komercijalnog sektora: projekt Bloking u organizaciji Analoga, Platforme 9,81 i U111 (u okviru Res Urbanae), krajnji cilj kojih je predlaganje modela revitalizacije zagrebačkih donjogradskih blokova, i Natječaj za pronalaženje konceptualnog rješenja novog lica kompleksa Paromlin koji, uz podršku Grada Zagreba, provodi časopis Oris, a financira ga američka tvrtka DuPont.

Uz posljednji broj brošure Info u 2009. želimo vam sretne božićne i novogodišnje blagdane te uspješnu i optimističnu 2010.!

Srdačan pozdrav,
Jadranka Veselić Bruvo, dipl.ing.arh.,
Pročelnica

PROSTORNE INFORMACIJE
I ISTRAŽIVANJA

Projekt Mreža dječjih igrališta i parkova stambenog susjedstva ▶ 01

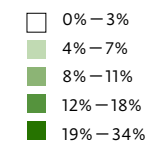
Na temelju inicijative Zelene liste Zagreb kojom se traži zaštita postojećih neizgrađenih površina za parkove i dječja igrališta, a koja je upućena Gradskoj skupštini Grada Zagreba i svim vijećima gradskih četvrti Grada Zagreba, te podržana Zaključkom Vijeća Gradske četvrti Gornja Dubrava, na 3. sjednici, održanoj 29. rujna 2009., Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada odlučio je pokrenuti izradu projekta Mreža dječjih igrališta i parkova stambenog susjedstva.

Cilj Projekta je inventarizacija postojećih i planiranih lokacija dječjih igrališta i parkovnih površina, detektiranje područja koja su deficitarna u pogledu navedenih sadržaja i pronalaženje što većeg broja potencijalnih lokacija na kojima je moguće planirati i među kojima će se, nakon provedene imovinsko-pravne provjere, izabrati one koje su realne za provedbu.

U rad na projektu želimo uključiti Podružnicu Zrinjevac i Gradski ured za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada koji posjeduju specifične podatke iz svog djelokruga.

Kao pripremna aktivnost upućen je poziv vijećima svih gradskih četvrti da dostave ime svoga koordinatora za ovaj projekt. (K.B., VL.B., I.M.)

EN *The Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb initiated a project 'Network of Playgrounds and Parks in the Residential Neighbourhoods' aimed at inventorization of the existing playgrounds and parks, detecting of areas which do not have such amenities, and proposing of new locations.*

Informacijski sustav prostornog uređenja – pilot-projekti ▶ 02, 03, 04

Planom razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja Grada Zagreba za 2009. predviđena je izrada pilot-projekata kojima su obuhvaćena tematska područja statističkih podataka, stvarnog korištenja zemljišta, te planirane namjene prostora. Svrha pilot-projekata je provjera mogućnosti izrade i primjene takvih prostornih baza podataka s ciljem njihova trajnog uvođenja u poslove planiranja i zaštite prostora.

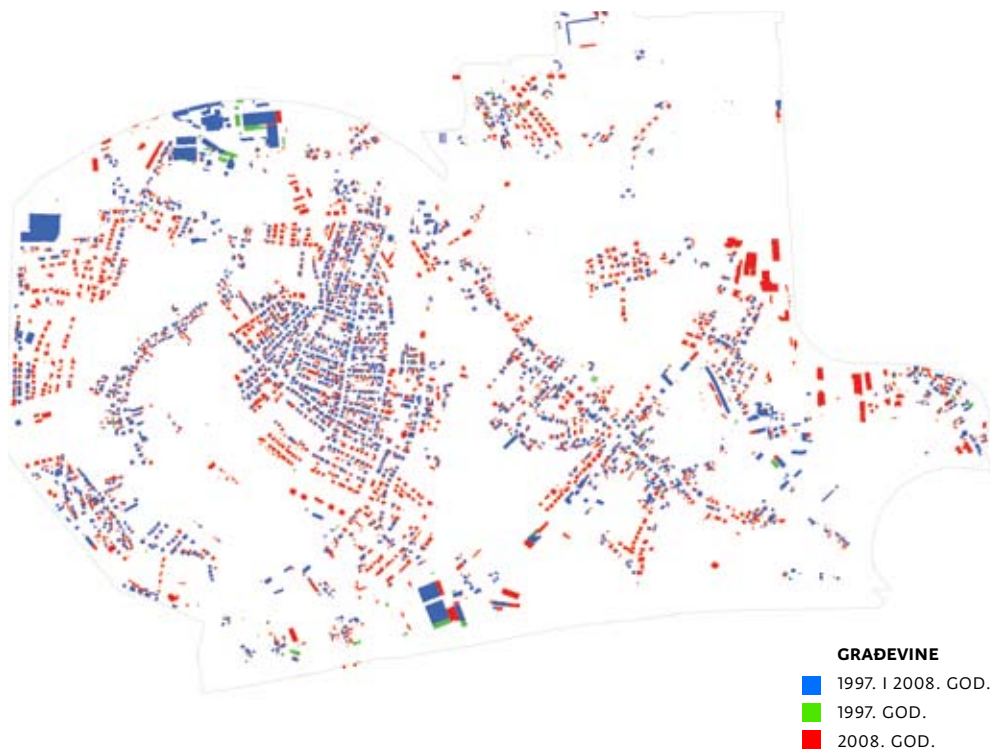
Baza georeferenciranih statističkih podataka izrađena je za područje Gradske četvrti Donji grad. Ulazni podaci obuhvaćali su grafičke podatke prostornih jedinica (gradske četvrti, statistički i

▲ PRIKAZ 02 | STANOVNI PRENAMIJENJENI U POSLOVNE PROSTORE (% , 2001.)

popisni krugovi) te brojčane podatke Popisa stanovništva, kućanstava i stanova iz 2001. Podaci popisa povezani su s prostornom komponentom na temelju najmanje statističke jedinice kako bi se dobili što detaljniji podaci za određeni prostor. Za potrebe projekta nisu korišteni svi podaci popisa, nego oni za koje je procijenjeno da su važni za poslove planiranja i zaštite prostora – kontingenti stanovništva, stanovnici prema stručnoj spremi, stanovnici prema pohađanju škole, stanovi prema načinu korištenja, stanovi prema broju soba, opremljenost stanova, stanovništvo prema radnom statusu, prosječna površina stanova i broj članova kućanstava, kućanstva prema statusu, kućanstva prema broju članova. te kućanstva prema osnovi korištenja stana. Rezultat projekta je GIS-baza podataka popisa stanovništva, kućanstava i stanova prema popisnim krugovima. Mogućnosti primjene takve baze su gotovo neograničene – strategijsko i prostorno planiranje, urbanizam, komunalne akcije, projekti poboljšanja društvenog

standarda, marketing i dr ...

Drugi pilot-projekt obuhvaćao je izradu GIS-baze stvarnog korištenja zemljišta za područje Mjesnog odbora Sveta Klara. Kao ulazni podaci korišteni su vektorski podaci topografskog kartiranja prema CROTIS-standardu (topografski informacijski sustav) za dva referentna razdoblja (1997. i 2008.). Ti podaci obuhvaćaju četiri osnovna područja – građevine, zemljišni pokrov, vodove i zemljopisna imena. GIS-podaci su klasificirani prema temeljnoj geometrijskoj vrsti i prema godini podrijetla, uz attribute kojima se opisuju njihova CROTIS-kategorija i neki metapodaci. Takav pristup omogućuje dobivanje različitih brojčanih podataka o korištenju zemljišta i izradu različitih tematskih karata. Korištenje podataka iz dva referentna razdoblja omogućuje praćenje promjena u prostoru. Prednost ove baze u odnosu na katastarsku je ta što prikazuje sve objekte u prostoru u trenutku snimanja, zajedno s njihovim stvarnim osobinama. Mogućnosti primjene su

▲ PRIKAZ 03 | USPOREDBA IZGRADENOSTI 1997. I 2008.

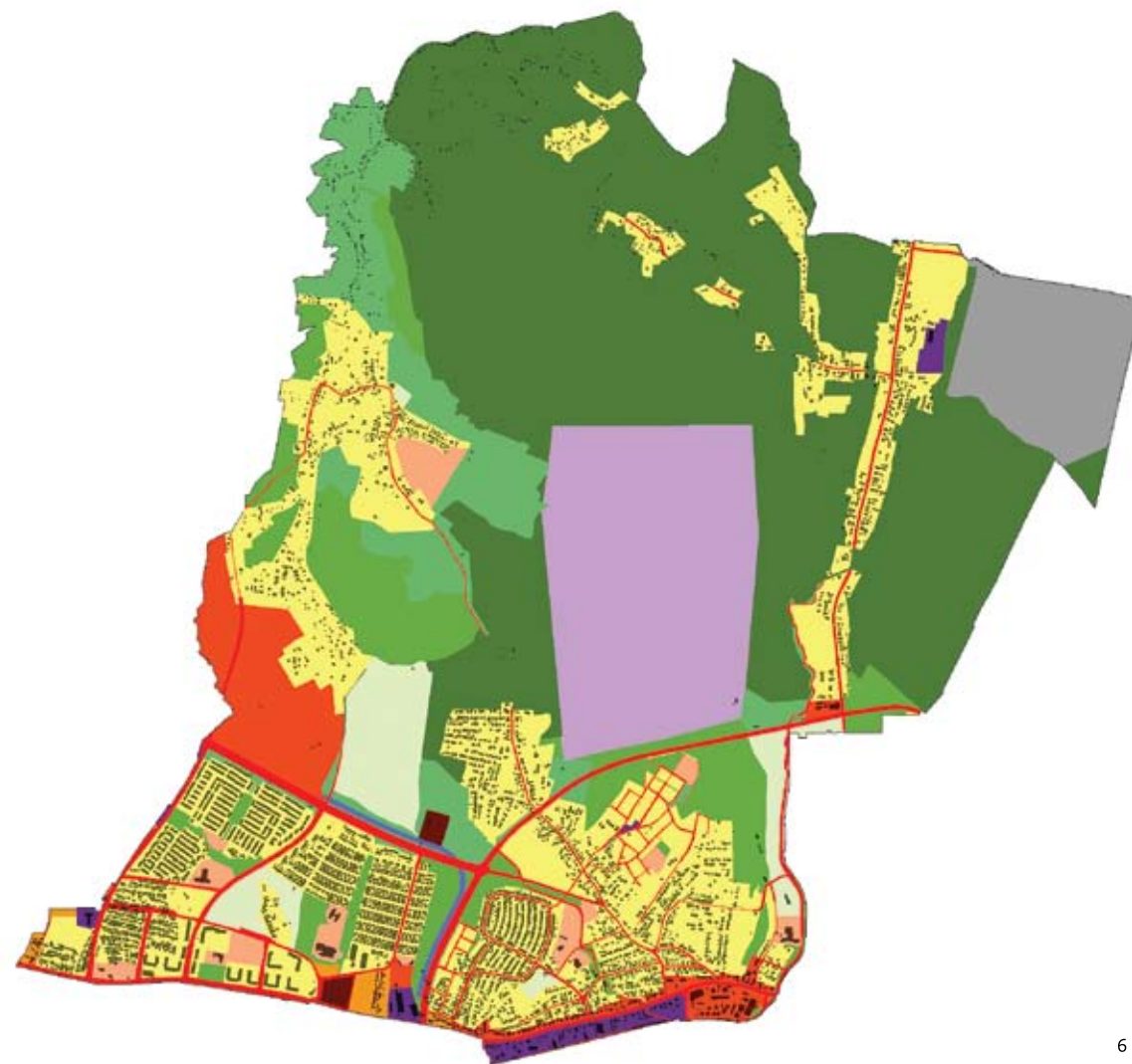
široke –strategijsko i prostorno planiranje, urbanizam, zaštita okoliša, poljoprivreda i šumarstvo, komunalne djelatnosti i dr.

Pilot-projekt planirane namjene površina imao je cilj stvaranje jedinstvene GIS-baze za određeno područje, neovisno o broju i vrsti prostornih planova na njemu. Upravo u cilju integriranja različitih razina prostornih planova izabrano je pilot-područje na spoju Zagreba i Sesveta koje obuhvaća mjesne odbore Poljanice, Trnovčica, Dubec, Staro Brestje, Novo Brestje, Novoselec, Dobrodol. Na tom su području na snazi sljedeći dokumenti prostornog uređenja –Prostorni plan grada Zagreba, GUP grada Zagreba, GUP Sesveta, UPU Staro Brestje-Delec, UPU Novo Brestje-zapad, te DPU proširenja groblja Markovo Polje. Grafički dio prostornih planova (namjena površina) obrađen je i transformiran u GIS-format, čemu su pridruženi atributi – naziv plana, izrađivač plana, godina donošenja, mjerilo izvornog prikaza. Uz to je dodan i novi atribut –skupna namjena površina koja predstavlja generalizaciju kategorija namjene

iz različitih planova, a u cilju lakše mogućnosti usporedbe, analize i statistike. GIS-baza svoju punu primjenu može imati u kombinaciji s bazom stvarnog korištenja zemljišta u cilju procjene građevinskih potencijala nekog područja, realizacije planova i dr.

U izradi pilot-projekata sudjelovali su Odjel za prostorne informacije i istraživanja i Odjel za statistiku Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Geodetski fakultet u Zagrebu, Geofoto d.o.o. iz Zagreba, te Gradski ured za katastar i geodetske poslove. (D.Š.)

EN The 2009 Physical Planning Information System Development Plan for the City of Zagreb envisages implementation of pilot projects focusing on statistical data, actual land use and planned land development. The pilot projects are intended for checking of possible development and application of such spatial databases that would find permanent use in planning and spatial conservation.

▲ PRIKAZ 04 | SKUPNA NAMJENA POVRŠINA PODRUČJA PILOT - PROJEKTA

▲ PRIKAZ 05 | DOF_0.5M

PROSTORNE INFORMACIJE I ISTRAŽIVANJA

True ortofoto 0.1 m > 05, 06

U sklopu realizacije Plana razvoja Informacijskog sustava prostornog uređenja za 2009. nabavljen je tzv. true digitalni ortofoto užega urbanog područja Grada Zagreba, prostorne rezolucije 10 cm, tj. mjerila 1:1000. Digitalni ortofoto snimak je aerofotogrametrijski snimak kojem su, posebnim postupcima, uklonjeni efekti zakrivljenosti i nagnutosti objektiva foto kamere, te efekti promjene mjerila snimka i položaja objekta zbog neravnog terena. Izvorni snimak sveden je u ortogonalnu projekciju i georeferenciran u državnom koordinatnom sustavu te je stoga pogodan za mjerenje i preklapanje s drugim digitalnim prostornim podacima. Ortofoto ovog tipa se u Gradskoj upravi Grada Zagreba koristi od 1998. kada je prvi put primijenjen u izradi Prostornog plana Grada Zagreba i

▲ PRIKAZ 06 | TRUE_DOF_0.1M

Generalnoga urbanističkog plana.

True ortofoto je posebna vrsta ortofoto plana u kojem su u ortogonalnu projekciju, osim reljefa, svedeni i svi nadzemni objekti (zgrade i sl.). To u praksi znači da su krovovi zgrada projicirani na njihov tlocrt, odnosno na temelje (slika). Za izradu te vrste ortofota potrebno je prethodno uz 3D model reljefa prikazanog područja izraditi i 3D model zgrada i drugih nadzemnih objekata. Time izrada traje znatno duže i skuplja je.

Primjena true ortofota posebno je značajna za gusto sagrađena urbana područja. Na klasičnim ortofoto planovima u tim se područjima događalo preklapanje projiciranih zgrada i terena, što je onemogućavalo ispravnu interpretaciju ulične razine i pojava na njoj. True ortofoto visoke rezolucije (veličina piksela 10 x 10 cm) osobito je pogodan kao izvor informacija o prostoru te osnovna podloga za izradu urbanističko-arhitektonskih natječaja, urbanističkih i detaljnih planova uređenja, te za

idejno projektiranje. Druge primjene obuhvaćaju katastar nekretnina i vodova, projekte zaštite okoliša, različite vizualizacije i prezentacije i dr. True ortofoto užega urbanog područja grada moguće je nabaviti pismenim zahtjevom u Gradskom uredu za stratezijsko planiranje i razvoj Grada. U zahtjevu je potrebno precizno navesti lokaciju te svrhu korištenja zatraženih podataka. (D.Š.)

EN Implementation of the 2009 Physical Planning Information System Development Plan included procurement of the so called digital true orthophoto of the narrower area of the City of Zagreb. Its spatial resolution is 10 cm, i.e. the scale is 1:1000. The digital true orthophoto is an orthophoto plan of a special type where orthogonal projection includes not only the terrain but also all the aboveground structures (buildings and the like). In practice, this means that the building roofs are projected on their plot plans.

ARHITEKTONSKO –
URBANISTIČKI NATJEČAJI

ARHITEKTONSKO – URBANISTIČKI NATJEČAJI

Novo lice zagrebačkog Paromlina: Paromlin – Changing the Face ⁰⁷

Istraživačko-anketni međunarodni arhitektonski natječaj za zagrebački Paromlin, koji će trajati od 16. studenoga 2009. do 2. ožujka 2010., predstavljen je u utorak, 10. studenoga, u nazočnosti zamjenice gradonačelnika Jelene Pavičić Vukičević, na tiskovnoj konferenciji u Gradskoj upravi.

Uz podršku Grada, natječaj za konceptualno rješenje novog lica industrijskog postrojenja Paromlin provodi Oris – Kuća arhitekture, a financira ga američka tvrtka DuPont. Od 16. studenoga objavljen je na web stranicama: <http://www.natjecaj.dupont.com.hr/> i <http://www.oris.hr/>, a otvoren je ne samo za arhitekte, već i za sve zainteresirane koji vjeruju da svojim idejama mogu pridonijeti rješavanju zadatka.

Ovaj je natječaj sastavnica niza promotornih istraživačkih kompeticija što ih je, u više evropskih zemalja, inicirala multinacionalna tvrtka DuPont, s ciljem da potakne arhitekte na promišljanje novih rješenja za preuređivanje ili održivu rehabilitaciju građevina koje su svojim kontroverznim habitusom naglašeno prisutne u slici i tkivu grada. Natječaj je teoretskog karaktera, neobvezujući i rasterećen 'odgovornosti realizacije pod svaku cijenu'.

Projekte će ocjenjivati Međunarodni ocjenjivački sud u sastavu: Dietmar Steiner iz Beča (Architekturzentrum Wien), Włodzimierz Sobon iz Varšave (DuPont), Aleksander Laslo (GU za strategijsko planiranje i razvoj grada), Andrija Rusan (Oris), Feđa Vukić iz Zagreba, Alan Kostrenčić iz Zagreba i Matevž Čelik iz Ljubljane.

Građevni sklop zagrebačkog Paromlina od kasnih 1980.-ih godina, kada je prestao funkcionirati kao industrijsko postrojenje, predmet je razmišljanja, ideja i pokušaja pronalaženja prihvatljivog rješenja.

Kr. povl. zagrebački paro-i umjetni mlin, utemeljen

1862., istodobno s gradnjom željezničke poveznice Zidani most – Sisak (ogranakom pruge Beč-Trst društva Južne željeznice), pionirski je pothvat zagrebačke i hrvatske modernizacije. Podignut je daleko od tadašnjega grada, na trnjanskoj pustopoljini, s prvotnom adresom Petrinjska bb. Širenje postrojenja kulminira dovršetkom zagrebačkog priključka na Mađarsku državnu željeznicu (trasa preko Žakanja do Budimpešte) 1892. i gradnjom današnjega Glavnog kolodvora s pratećim Državnim željezničkim strojarnicama (kasnija tzv. Gredejlj). Unatoč isključenju iz urbanog tkiva grada postavljanjem famozne 'željezničke omče', Paromlin uspješno djeluje, izvozeći svoje produkte čak i u prekomorske zemlje, sve do katastrofalnog požara 1906. kada je od cijelog postrojenja preživjela tek upravna zgrada. Zatim se na istom mjestu ponovno rađa 1907–08. i uzorno posluje sve do nove požarne havarije 1988. u kojoj je uništen glavni proizvodni blok. Glavnina postojećega tvorničkog postrojenja datira iz vremena obnove. Vrednujući njegova kulturno-povijesna, arhitektonska i inženjersko-tehnička obilježja, građevinski sklop zagrebačkog Paromlina upisan je u Registar nepokretnih kulturnih dobara RH. Paromlin zauzima prominentnu poziciju u prostoru perimetra već pola stoljeća planiranoga i nikada ostvarenoga središnjega gradskog trga, napose u prostoru kardinalne zagrebačke urbane osovine u produžetku istočnog kraka Zelene potkove. Svrha je, stoga, ovoga istraživačkog natječaja, uvažavajući konzervatorske mjere zaštite paromlinskog postrojenja i njegova prostornog konteksta, ispitati što je to što definira gradski prostor u današnjem vremenu te pokušati, na ovaj neobvezujući način, pronaći najbolje rješenje za ovaj iznimno zahtjevan urbani prostor. (A.L.)

EN With support of the City of Zagreb, the international architectural competition for a conceptual design of the new image of the Zagreb Paromlin industrial building is being carried out by Oris – The House of Architecture, and funded by an American company DuPont. Since 16 November 2009, the project has been posted on the web sites <http://www.natjecaj.dupont.com.hr/> and <http://www.oris.hr/> from which the competition documents can be downloaded.

ARHITEKTONSKO – URBANISTIČKI NATJEČAJI

Forum gradova i žirija, Graz, 6. i 7. studenoga 2009. ▶ 08

U sklopu Europeanovog ciklusa E10, na poziv i u organizaciji European Europe, u Grazu je održan Forum gradova i žirija 10. Europeanovog ciklusa. Na Forumu sudjeluju predstavnici lokacija i predstavnici žirija, okupljeni oko tematski grupiranih okruglih stolova na kojima se raspravlja o projektima odabranima u prvom krugu žiriranja. Okrugle stolove moderiraju članovi Europeanovog stručnog

vijeća. Forum omogućuje predstavnicima gradova da se upoznaju s radovima odabranima na prvom zasjedanju žirija.

U petak ujutro organiziran je razgled povijesnoga središta Graza i stambenih naselja na bližoj periferiji. Dobrodošlicu je, poslije podne, uputio predsjednik European Austrija arhitekt Klaus Kada, nakon čega su održane dvije tematske debate, jedna o mješovitosti namjena i stanovništva u Europeanovim radovima, a druga o održivim projektima.

U subotu su za okruglim stolovima održane rasprave o projektima. Zagreb, koji u Europeanovom 10. ciklusu sudjeluje s lokacijom Tromostovlje, predstavljala je Irena Matković, a hrvatski žiri predstavljala je predsjednica žirija, inače trostruka Europeanova pobjednica, Helena Paver Njirić.

Osim Zagreba, na okruglom stolu, s temom

Revitalizacija – magnetski polovi sudjelovali su i predstavnici gradova Ajka (Mađarska), Alès i Dunkerque (Francuska), Elmshorn (Njemačka), Kisa i Mora (Švedska) i Teruel (Španjolska), te predstavnici žirija iz tih zemalja. (I.B.)

EN European Europe organized a Forum of Cities and Juries of the European 10 in Graz. The Forum was attended by the representatives of different locations and juries, the work was organized in groups attending round tables at which the projects selected in the first round of jury work were discussed.

▼ PRIKAZ 08

REGIONALNA I
MEĐUNARODNA SURADNJA

▽ PRIKAZ 09

GRAD ZAGREB NA PROJEKTU PRESTO SUDJELUJE S UKUPNO PET MJERA:

- /// Z-A1 Mreža parkirališta za bicikle;
- /// Z-A2 Mreža biciklističkih staza;
- /// Z-B1 Biciklistička vožnja Jarun / Maksimir;
- /// Z-B2 Promocija vožnje biciklom među studentima;
- /// Z-C1 Demonstracija električnog i drugih bicikala na događanjima.

Udio bicikla kao prijevoznog sredstva u Zagrebu je vrlo nizak (manji od 1%). Stoga je u središtu aktivnosti na Projektu razvoj biciklističke infrastrukture (staze i parkiranje) i promicanje vožnje biciklom kao alternativnim, atraktivnim i učinkovitim prijevoznim sredstvom, uključujući pedelek. Kampanje će se, prije svega, usmjeriti prema studentima koji potencijalom za veće korištenje bicikla kao prijevoznog sredstva mogu predstavljati temelj za unapređivanje kulture vožnje biciklom u Zagrebu.

Sve one koji imaju prijedloge i sugestije što se odnose na unapređivanje mobilnosti u gradu i poboljšavanje uvjeta za vožnju biciklom kao načinom dnevnog prijevoza, žele saznati više ili se uključiti u aktivnosti pozivamo u ZagrebForum (tramvaj pred Tehničkim muzejom u Savskoj cesti) radnim danom od 13–17 sati i subotom 9–13 sati. (Ž.P., M.V.)

EN *The ZagrebForum of the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb (situated in a tram car parked in front of the Technical Museum in Savska Cesta Str.) presented the Presto Project on 11 November 2009. The citizens and media representatives present at the event were informed about the current and future activities on the Project. All those who want to learn more, or have proposals and suggestions for improvement of the conditions for cycling as a daily transport mode in the city are invited to join the activities of the ZagrebForum from 13.00 to 17.00 hours Mondays–Fridays and 9.00 to 13.00 on Saturdays.*

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Projekt Presto predstavljen u infopunktu ▶ 09

U ZagrebForumu Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada (tramvaj pred Tehničkim muzejom u Savskoj cesti) u srijedu, 11. studenoga 2009., održane su prezentacije projekata Civitas i Presto Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada. Presto je predstavljen prezentacijom *Bicikl u gradskom prometu* koju je održao Matija Vuger, a prisutni građani i predstavnici medija upoznati su s dosadašnjim i budućim aktivnostima na Projektu.

ŠTO JE PRESTO?

Europski projekt koji promovira biciklizam kao način svakodnevnog oblika prijevoza *Promoting Cycling for Everyone as a Daily Transport Mode* Projekt je započeo u svibnju 2009., a trajat će do veljače 2012.

KAKO DJELUJE PRESTO?

Djeluje u tri tematska stupa:

- A** Planiranje infrastrukture: Dobro planirana infrastruktura važna je za povećavanje broja bicikala kao prijevoznog sredstva. Presto će savjetovati u razvoju planova za praktične i sigurne uvjete vožnje biciklom.
- B** Promidžba: Informiranje i edukacija su ključno važni za učinkovitiju promjenu stavova o korištenju bicikla. Ciljane informacije i druge usmjerene mjere trebale bi potaknuti potencijalne korisnike da sjednu na bicikle i tako počnu koristiti i cijeniti mogućnosti i prilike dostupne biciklistima. Na taj će način doći do promjene stavova, a kultura vožnje biciklom postat će stvarnost.
- C** Promicanje pedeleka: (bicikl s električnim motorom za lakše pedaliranje pri čemu rad motora ovisi o pedaliranju, za razliku od električnog bicikla koji ima motor koji može funkcionirati neovisno o tome pedalira li se ili ne). Pedelek omogućuje da se na vožnju biciklom odluče i oni na koje nisu usmjerene uobičajne akcije za promicanje vožnje standardnim

biciklom, npr. starije osobe, osobe koje žive u brdovitim područjima, ali i svi drugi.

TKO SUDJELUJE U PRESTO?

Presto konzorcij čine svi partneri na projektu: Gradovi: Bremen (Njemačka), Grenoble (Francuska), Tczew (Poljska), Venecija (Italija) i Zagreb kojega zastupa Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada.

Europske mreže i stručnjaci okupljeni kako bi savjetovali gradove te pokretali obrazovne programe i informirali o postignućima projekta: Europska biciklistička federacija (ECF), Europsko udruženje trgovaca biciklima (ETRA), Europska mreža gradova i regija (POLIS), Njemački biciklistički savez – ogranak Bremen (ADFC-HB), Ligtermoet & Partners i Pomeranijski savez za zajedničku Europu (PSWE).

Do sada su održana dva sastanka partnera na Projektu. Na drugom, održanom sredinom listopada u Bruxellesu, bilo je riječi o upravljanju Projektom, izvještavanju, registru rizika, konceptu evaluacije, strategiji diseminacije i komunikacije, promociji pedeleka, te o treningu u Tczewu planiranom za veljaču 2010.

Konferencija mreže Eurocities, Stockholm, 25.–28. studenoga 2009.

▷10

U Stockholmu je, od 25.–28. studenoga 2009., održana godišnja konferencija organizacije Eurocities – mreže europskih gradova, pod nazivom Urban Challenges-Sustainable Solutions.

Mreža Eurocities osnovana je 1986., okuplja više od 130 glavnih i velikih europskih gradova i predstavlja platformu za razmjenu znanja, ideja i iskustava, analizu zajedničkih problema i prezentaciju inovativnih rješenja u širokom rasponu foruma, radnih grupa, projekata i aktivnosti. Zagreb je pridružen član mreže, a punopravno članstvo očekujemo nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju.

Glavne teme ovogodišnje konferencije odnosile su se na održiva rješenja koja mogu služiti kao generatori ekonomskog razvoja gradova i razvoja drugih aspekata života i djelovanja u trenutku kad europski gradovi još uvijek zbrajaju posljedice globalne ekonomske krize. Posebno je naglašena uloga velikih gradova u poticanju i primjeni inovacija unutar područja održivog razvoja.

Grad Stockholm, domaćin konferencije, prvi grad koji je odabran za 'Zelenu metropolu Europe 2010.', pokazao je sudionicima konferencije aktivnosti koje je poduzeo kako bi opravdao svoju novu ulogu nizom izleta u stambena susjedstva u kojima su implementirana brojna inovativna rješenja vezana uz recikliranje i obradu otpada, čist i ekološki prihvatljiv promet, održivo planiranje i urbanu regeneraciju.

Grad Zagreb su na konferenciji predstavljale Jadranka Veselić Bruvo, pročelnica Gradskog ureda za stratejsko planiranje i razvoj Grada, kao izaslanica gradonačelnika Grada Zagreba i Irena Matković, načelnica Odjela za stratejsko planiranje. Uz ostvarene brojne kontakte s političkim predstavnicima i planerima iz cijele Europe, posebno treba istaknuti radni sastanak

s Torstenom Malmbergom, voditeljem Odjela za stratejsko planiranje u Gradskoj upravi Stockholma, koji nas je upoznao s dosadašnjim radom na novoj razvojnoj strategiji 'Stockholm Vision 2030' i koji je pokazao veliko zanimanje za daljnju suradnju naših dvaju gradova u ovoj sferi. (I.M.)

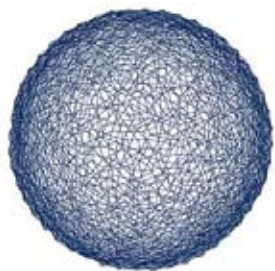
EN Representatives of the City of Zagreb participated in a conference Urban Challenges - Sustainable Solutions organized by the network of European cities – Eurocities – in

Stockholm on 25–28 November 2009. The Zagreb representatives were particularly impressed by innovative solutions for the sustainable development of the City of Stockholm implemented at its territory. Numerous useful personal contacts were made, particularly the meeting with Mr. Torsten Malmberg, Urban Development Project. Manager, City Planning Administration, City of Stockholm, who presented us the development strategy 'Stockholm Vision 2030'.

△ PRIKAZ 10

Posjet Heinrich Böll fondaciji i Berlinu ▶ 11, 12, 13

HEINRICH
BÖLL
STIFTUNG
HRVATSKA

COP15
COPENHAGEN
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE 2009

▲ PRIKAZ 11, 12

Na poziv i u organizaciji Heinrich Böll fondacije (Ured u Zagrebu i središnjica) potkraj listopada je, u četverodnevnom posjetu Berlinu, boravila grupa iz Hrvatske u kojoj su bili predstavnici znanstvenih institucija (Institut 'Ivo Pilar'), Gradske uprave (Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada) i nekoliko nevladinih udruga (Eko Kvarner, Greenergo, Pravo na grad, Multimedijalni institut, Zelena akcija). Program se odvijao pod naslovom Zeleni gradovi (Greening the cities) i otvorio je niz mogućnosti daljnje suradnje.

Tijekom posjeta održan je niz prezentacija, sastanaka i posjeta gradskim institucijama, a središnje su teme bile u sferi klimatske i energetske gradske politike, politike transporta i prometa, arhitekture, urbanizma i stanogradnje, upravljanja otpadom i druge. Sugovornici su bili član Europskog parlamenta, predstavnici Fondacije, gradski i lokalni vijećnici, predstavnici poduzeća koje vodi i upravlja sustavom zbrinjavanja otpada, odnosno energetske sanacije stambenog fonda, predstavnici udruga zelenih (više u sljedećem broju).

Heinrich Böll fondacija <http://www.boell.hr> dio je zelenoga političkog pokreta koji se razvio diljem svijeta kao odgovor na tradicionalne politike (socijalizam, liberalizam, konzervativizam). Nezavisna je organizacija, što znači da sama određuje svoje prioritete i politike djelovanja. Glavne sfere zanimanja su zaštita okoliša i održivost, demokracija i ljudska prava, samoodređenje i pravednost. Trenutno Fondacija, sa sjedištem u Berlinu, djeluje preko gotovo tridesetak ureda diljem svijeta, među kojima je i Ured u Zagrebu, i surađuje s više od 200 partnera u 60 zemalja na četiri kontinenta.

U vrijeme u kojem se posebno mnogo razgovara i piše o Konferenciji Ujedinjenih naroda o zaštiti klime u Kopenhagenu – COP15, <http://en.cop15.dk>, što se, uz sudjelovanje stotinjak čelnika država, održava između 7. i 18. prosinca, očekuje se donošenje novog dokumenta, sljednika Kyoto protokola koji istječe 2012., te se sve glasnije i učinkovitije brine o zaštiti klime i na svim drugim razinama, zanimljiv je primjer zgrada sjedišta Fondacije i način na koji ona odražava zanimanje i vrijednosti na kojima se temelji rad Fondacije, a to su osobito zaštita okoliša i održivost, te otvorenost i transparentnost. Zgrada, s uredskim i konferencijskim prostorom, površine oko 7.000 m²,

▲ PRIKAZ 13

realizirana je u samo tri godine prema projektu arhitektonske tvrtke e2a eckert eckert iz Züricha koja je na natječaju dobila nagradu. Otvorena 2008., a za javnost 2009. postavila je nova mjerila za okolišno prijateljsku gradnju. Količina energije koju koristi upola je manja od one propisane, a energetska bilanca ne uzima u obzir samo dnevnu potrošnju već i energiju potrebnu za proizvodnju tehničkih sustava i opreme. Takvi se učinci mogu postići samo kad su usklađeni arhitektura i upotreba građevine (više u sljedećem broju). (V.K.P).

EN A group from Croatia composed of representatives of scientific institutions (Ivo Pilar Institute), city administration (the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb), and several NGOs accepted the invitation of the Heinrich Böll Foundation

office in Zagreb and the head office in Germany and went on a four-day trip to Berlin in late October. The visit program was organized under a title 'Greening the cities'. More about the visit program and the Heinrich Böll Foundation head office in Berlin, exceptional for its energy efficiency and its concept which reflects the interest and values of the Foundation – the environmental protection and sustainability in particular – read in the next issue.

////////////////////
OBAVIJESTI
////////////////////

◀ PRIKAZ 15

OBAVIJESTI

Vizije razvoja svjetskih i europskih gradova u Društvu arhitekata Zagreba ▶ 14, 15

U Društvu arhitekata Zagreba započeo je ciklus predavanja četvrtkom – urbanizam.zg koji je zamišljen kao niz predavanja, okruglih stolova i radionica o temi prostornog razvoja Zagreba, a kojim se nastavlja tradicija Društva arhitekata Zagreba koje je desetljećima bilo glavni pokretač i moderator otvorenih stručnih rasprava o našem gradu.

urbanizam.zg započeo je prezentacijom vizija razvoja svjetskih i europskih gradova kao uvodom u multidisciplinarnu stručnu raspravu o viziji razvoja Zagreba. Ciklus je otvoren, 22. listopada 2009., predavanjem Pariz, Tokio, London – vizije razvoja na kojem su gostovali prof. dr. sc. Tihomir Jukić i asistentice Mojca Smode Cvitanović i Marina Smokvina s Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu. Gotovo dvosatno predavanje sadržavalo je iscrpnu analizu razvojnih vizija Pariza, Londona i Tokija.

Iako se razlikuju po pristupu i mjerilu, svim je prijedlozima zajedničko sagledavanje grada u kontekstu regije, sprečavanje daljnjeg sprawla, odnosno povećanje postojeće gustoće praćeno urbanom obnovom; jačanje prometne infrastrukture, davanje važnosti zelenim površinama i životu na rijeci (Pariz, London – usporedba sa Zagrebom). Od vitalnog značenja za razvoj gradova su i gradski projekti.

Program je nastavljen, 29. listopada 2009., predavanjem Irene Matković i Karoline Bui iz Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada koje su prezentirale razvojne strategije Copenhagena, Praga i Ljubljane, europskih gradova referentnih

◀ PRIKAZ 14

Zagrebu veličinom, brojem stanovnika, financijskom moći, statusom 'nove europske metropole' ili tranzicijskim naslijeđem. Prikazani su relevantni planski dokumenti i uspoređene su analogije sa stanjem u Zagrebu. (L.K.)

EN *The Zagreb Society of Architects launched Thursday lectures referred to as urbanizam.zg, conceived as a series of lectures, round tables and workshops concerning urban development of the City of Zagreb. urbanizam.zg started with a presentation of development visions of the world and European cities, intended to be an introduction into a multidisciplinary professional discussion on the vision of development of Zagreb. The opening lecture was 'Paris, Tokyo, London – Development Visions' presented by Professor Dr. Tihomir Jukić and Mojca Smode Cvitanović and Marina Smokvina, teaching assistants from the University of Zagreb Faculty of Architecture. This presentation was followed by a lecture by Irena Matković and Karolina Bui from the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb, who offered an overview of development strategies for the cities of Copenhagen, Prague and Ljubljana.*

OBAVIJESTI

Predstavljanje ZagrebPlana gradonačelniku Grada Zagreba i Gradskoj upravi

Predstavnici Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, u suradnji s Mladenom Ožanićem, direktorom Razvojne agencije Zagreb i Mirjanom Štraus, koordinatoricom za Sjeverozapadnu Hrvatsku iz Ministarstva regionalnog razvoja, vodnog gospodarstva i šumarstva su, 22. listopada 2009., predstavili ciljeve i plan rada na projektu ZagrebPlan (razvojna strategija Grada Zagreba) gradonačelniku Grada Zagreba, pročelnicima gradskih ureda, zavoda i službi, te upravi Zagrebačkog holdinga. Prezentacija je bila najava opsežnog i sveobuhvatnog zadatka za koordinaciju kojega je zadužen Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, a u realizaciji će sudjelovati svi gradski uredi, zavodi, službe, ustanove i trgovačka društva, te institucije izvan Gradske uprave i predstavnici civilnog društva. (I.M.)

EN *The objectives and schedule for implementation of the ZagrebPlan project (the City of Zagreb development strategy) were presented to the Zagreb Mayor Milan Bandić, heads of the city offices, departments and services, and to the Management of the Zagreb Holding on 22 October 2009.*

BLOKiranje ▶ 16, 17, 18

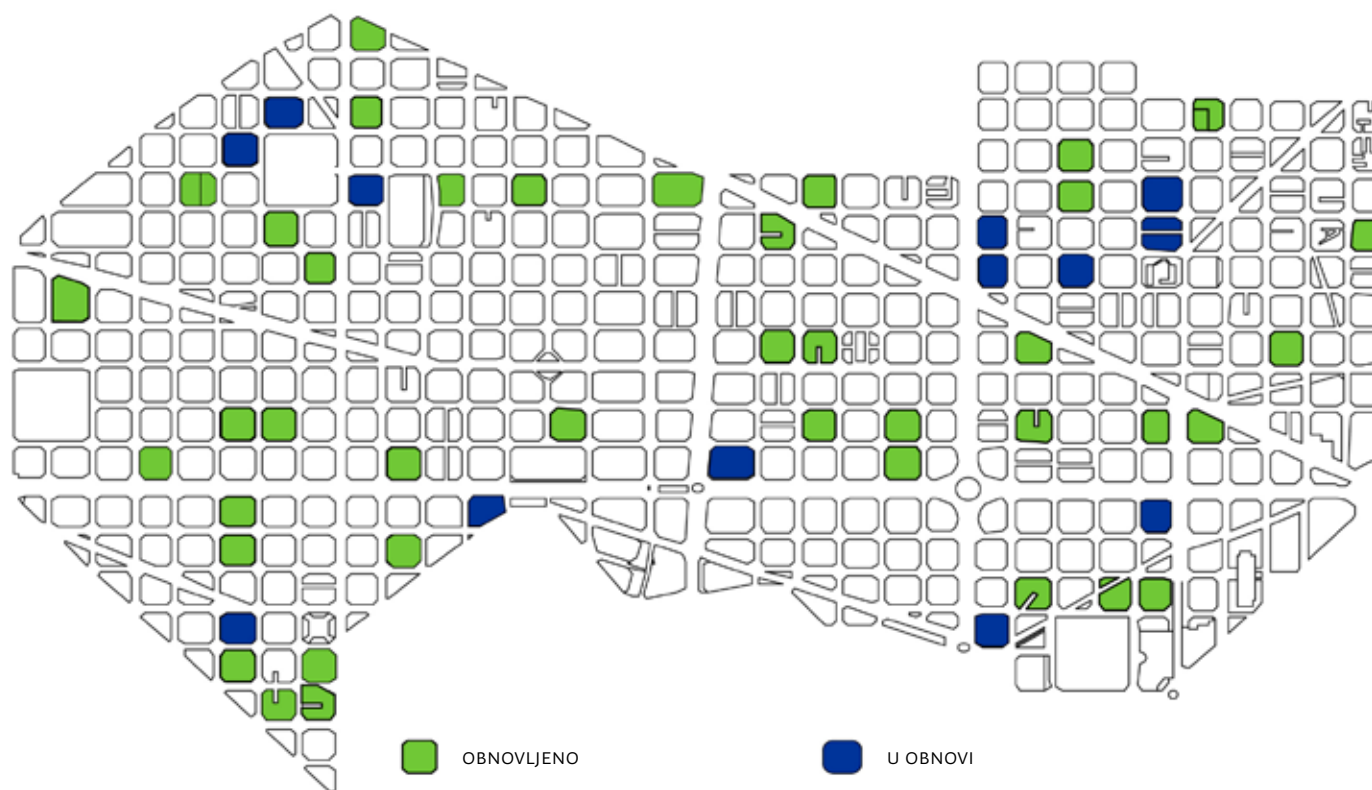
BLOKiranje je zajednički projekt Analoga, Platforme 9,81 i Udruge za interdisciplinarna i interkulturalna istraživanja, u suradnji s Društvenim centrom Kino Mosor. Organizatorski tim projekta čine Luciano Basauri, Dafne Berc, Jana Dabac, Sonja Leboš i Marko Sančanin. Projekt podupiru Ministarstvo kulture RH, Ured za kulturu, obrazovanje i šport Grada Zagreba i Veleposlanstvo Kraljevine Španjolske. BLOKiranje se bavi urbanom implozijom ili obnovom konsolidiranih urbanih područja. Zagreb se već neko vrijeme suočava s trendom rasta koji će se nastaviti, uz činjenicu da se taj trend manifestira uglavnom širenjem gradskog teritorija. U vremenima koja nagovještaju oskudicu urbanih prostornih resursa i zamjenjivanje trenda teritorijalnog širenja grada proglašivanjem i konsolidacijom postojećega urbanog tkiva, donjogradski blok posjeduje ogroman potencijal za doprinos rastućim zahtjevima kvalitetnoga urbanog života. Projekt zagovara obnovu unutarnjih dvorišta zagrebačke donjogradske blokovske strukture. Procjenu takvih intervencija (kao i svih drugih vrsta urbanih intervencija) potrebno je početi sakupljanjem svih relevantnih prethodnih razmišljanja i postojećih informacija o:

- /// kulturnom nasljeđu i njegovoj zaštiti;
- /// urbanim pravilima i procedurama;
- /// parcelaciji zemljišta i vlasništvu parcel;
- /// postojećim namjenama, korištenju i aktivnostima;
- /// cijenama zemljišta prema sektoru ili bloku;
- /// postojećim i planiranim projektima s izdanim dozvolama;
- /// prethodnim idejama i prijedlozima projekata za područje;
- /// demografsko-socijalno-kulturnoj strukturi stanovništva;
- /// referentnim primjerima modela uspješne urbane obnove u smislu urbanističkih modela obnove i modela operativnih mehanizama javnoprivatnog partnerstva za realizaciju programa obnove.

Bez integralne baze podataka nije moguće napraviti ni uvjerljivu relacijsku dijagnostiku ni senzibilnu i provedivu projekciju urbane obnove blokovske strukture. S ciljem promocije projekta, za test-studiju izabran je blok Zvonimirova-Tuškanova-Martičeva-Makančeva. Blok sadrži trgovine i servisne sadržaje, s jedne strane, a ostatak je, uglavnom, stambenog karaktera s više ulaza u različite dijelove unutarnjeg dvorišta. U bloku se također nalazi nekadašnje Kino Mosor, nedavno prenamijenjeno u privremeni Društveni centar. Ideja je da se dvorište otvori kolektivnom korištenju i da se zajednički sadržaji ponude zajednici i širem susjedstvu. Prijedlog bi trebao biti rezultat provedivog scenarija realizacije u smislu građanske participacije, financiranja projekta, sređivanja vlasničkih odnosa, te raspodjele dužnosti i odgovornosti svim subjektima.

BLOKiranje predviđa publikaciju koja će prezentirati svu tekstualnu i grafičku argumentaciju kojom bi se iskomunicirala potreba za početak planiranja takvih programa. U međuvremenu, sva događanja u okviru projekta otvorena su svoj zainteresiranoj publici.

Prvo događanje u sklopu BLOKiranja bilo je predavanje ProEixample, Barcelona - uspješan primjer urbane obnove održano u četvrtak 5. studenoga. Carles Blasco Bayot, generalni direktor gradske agencije ProEixample iz Barcelone, govorio je o urbanoj obnovi poznate barcelonske gradske četvrti l'Eixample, koja se sastoji od niza identičnih blokova koji i danas tvore jedan od najatraktivnijih urbanih rastera uopće. ProEixample je osnovana 1996. s ciljem da se revitalizira taj dio grada koji je, od svog nastanka do donošenja Generalnoga urbanističkog plana Barcelone 1976., bio ugrožavan neplanskim korištenjem i pretjeranom densifikacijom, udaljujući se tako od prvotne ideje stvaranja zelenih oaza i drugih javnih sadržaja u unutrašnjosti bloka. Ovakav tip agencije, tj. javnoprivatnog subjekta s gradskom upravom na čelu, kod nas zasad ne postoji. Konkretno, cilj je djelovanja takve agencije da se oživi unutrašnjost svakoga devetog bloka barcelonske četvrti Eixample zelenilom i javnim sadržajima na održiv način. Radi se o zanimljivom primjeru koji pokazuje znanje i iskustvo u realizaciji ovakve vrste urbanističkih programa danas.

◀ PRIKAZ 17

◀ PRIKAZ 18

Sljedećeg dana, u petak, 6. studenoga, održana je rasprava nazvana Blokowska spika u kojoj je niz stručnjaka raspravljao o temi promišljanja revitalizacije zagrebačkih donjogradskih blokova. O radu agencije ProEixample iz Barcelone raspravljalo se kao o referentnom primjeru revitalizacije za Zagreb u smislu strategija obnova, načina korištenja, iskustava lokalne zajednice, mogućnosti financiranja, te organizacije i strukturiranja potencijalnih partnerstava. U Blokovskoj spiki sudjelovali su Carles Blasco Bayot (ProEixample, Barcelona); Zoran Hebar (Urbanistički zavod Grada Zagreba); Valerija Kelemen-Pepeonik i Višnja Bedenko (Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba); Vera Petrinjak Šimek (nezavisna predstavnik u Gradskoj skupštini Grada Zagreba); Teodor Celakoski (Pravo na grad, Zagreb); Aleksandar Laszlo (stručnjak za povijesni razvoj Donjega Grada); Borislav Doklešćić (nezavisni stručnjak za urbanizam); Tomislav Perović (stručnjak za nekretnine, Colliers International Zagreb); Marjan Oljica (predsjednik

Gradske četvrti Donji Grad); predstavnici vlasnika i stanara donjogradskih blokova susjedstva Donji Grad.

U raspravi se iskristaliziralo da, i uz iscrpnu dijagnozu stanja i mnogo ideja/prijedloga o tom što bi se moglo napraviti, ni jedna inicijativa neće daleko stići bez planerskog i upravljačkog modela poduprtog političkom voljom. Pokazuje se da je ključ za realizaciju programa spoj urbanističkog planiranja i urbanog menadžmenta koji je kod nas, zasad, tek predmet izoliranih razmišljanja. Pritom se planiranje treba baviti kvalitetom, ciljevima i participacijom građana tijekom izrade programa osmišljavanja fizičkog okoliša, a menadžment se treba baviti pripremom političke i financijske platforme za provedbu programa. Druga stvar koja postaje jasna je da revitalizacija konsolidiranih centralnih gradskih područja mora postići urbane kvalitete koje se temelje na balansu stanovanja i drugih sadržaja i programa. Takav bi se balans trebao postići razmjешtanjem postojećih gustoća gradnje i naseljenosti, bez dodatnog progušćivanja sagrađenog tkiva. Usporedbom geneze, strukture, načina i vrste korištenja raspravljalo se o sličnostima i razlikama zagrebačkog i barcelonskog bloka. Pritom je očitjan jedan veliki potencijal zagrebačke blokovske strukture, a to je dobra mogućnost pješačkog i kolnog pristupa unutrašnjosti blokova.

Namjera je da se u radne posjete pozovu i stručnjaci iz drugih europskih gradova te da se, na sličan način, prouče i drugi referentni modeli. (L.B., D.B., M.S.)

EN BLOKING is a project jointly prepared and implemented by a number of non-governmental organizations (Analog, Platforma 9,81, Association for Interdisciplinary and Intercultural Research) in cooperation with the Kino Mosor Community Centre. The project is supported by the Ministry of Culture, the Office for Education, Culture and Sports of the City of Zagreb, and the Embassy of the Kingdom of Spain.

BLOKING deals with urban implosion or reconstruction of consolidated urban areas. In the times when it is expected that urban spatial resources will be insufficient in the future, the Lower Town blocks have an enormous potential to accommodate the increasing demand for quality urban living. The project advocates reconstruction of the backyards in the Zagreb Lower Town blocks.

Poučna staza Podsused ▶19

Želeći potaknuti razvoj Podsuseda kao izletničkog odredišta, što je ono nekad i bilo, Udruga za zaštitu okoliša EKO-2000 osmislila je i realizirala projekt Poučna staza Podsused. Projektom su objedinjene ključne točke povijesne ostavštine Podsuseda, a prikupljeni su arheološki, paleontološki, povijesni, etnološki, kulturni, prirodoslovni i drugi podaci o životu podsusedskog kraja. Sve je to prezentirano na Poučnoj stazi koja ima devet obilaznih točaka na kojima se nalaze informativne ploče s pisanim i slikovnim ilustracijama svakoga pojedinog lokaliteta: Povijesna jezgra Podsuseda; Rekonstrukcija izgleda Zagrebačkog kita; Ulaz u park staroga grada Susedgrada; Ostaci staroga grada Susedgrada; Poluspilja i kapela Sv. Martina; Spomenik Matiji Gupcu; Sutinska vrela; Kamenolom u Podsusedskom dolju i Župna crkva Sv. Ivana Bosca. Staza je dugačka oko četiri kilometra, a moguće ju je obići, laganom šetnjom, za približno dva sata.

Svečanost otvorenja održana je 11. studenoga 2009. kao završno događanje

▽ PRIKAZ 19

Podsusedskih svečanosti 2009., a u povodu 800. obljetnice kapele Sv. Martina i 70 godina Župne crkve Sv. Ivana Bosca, kada je velik broj posjetitelja obišao Poučnu stazu.

Gradski ured za stratezijsko planiranje i razvoj Grada podržao je ovaj projekt sudjelujući donacijom ortofoto karte na kojoj je prikazana trasa Poučne staze.

Dodatne informacije možete naći na: www.eko-2000.hr. (VL.B., K.M.)

EN *Desiring to develop Podsused as a picnic destination, as it once was, the EKO-2000 Environmental Association created and implemented a project Podsused Educational Trail. The trail opening ceremony was held on 11 November 2009, as a part of the closing ceremony of the 2009 Podsused Festivities.*

2. Dani pasivne kuće u Hrvatskoj

Na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu održani su, od 6-8. studenoga 2009., drugi po redu, Dani pasivne kuće u Hrvatskoj.

U sklopu međunarodne konferencije, Austrijski ured za vanjsku trgovinu, u suradnji s Arhitektonskim fakultetom, organizirao je gospodarski susret 'Energetski učinkovita gradnja: niskoenergetske i pasivne kuće'.

Konferencija je imala vrlo opsežan program koji je obuhvaćao predavanja i prezentacije domaćih i stranih stručnjaka, izložbu postavljenu u prizemlju Arhitektonskog fakulteta, radionice i stručne obilaske prvih pasivnih kuća u Hrvatskoj.

Tema konferencije, kao odgovor na sve veće zagađivanje okoliša, nedostatak energije i sirovina, stalan rast njihovih cijena i nepredvidivost klime, privukla je znatan broj zainteresiranih sudionika.

Zaštita okoliša, očuvanje prirodnih resursa i ekološka osviještenost naznačeni su kao prioriteti održivog razvoja, a gospodarska komponenta mora sadržavati poštivanje prirode.

Zbog velike potrošnje energije u zgradama, energetska učinkovitost i održiva gradnja danas postaju prioriteti suvremene arhitekture i energetike.

Predstavnici Gradskog ureda za stratezijsko planiranje i razvoj Grada na konferenciji bili su Ranko Šehtel i Jasna Mandić. To je bila prigoda za razgovor o nastavku suradnje između Arhitektonskog fakulteta i Ureda, osobito u okviru projekta ZagrebPlan. (J.M.)

EN *The University of Zagreb Faculty of Architecture hosted the second Croatian Passive House Days on 6–8 November 2009. The environmental protection, conservation of natural resources and environmental awareness are highlighted as the priority issues for the sustainable development. Due to an increasing energy demand in buildings, energy efficiency and sustainable construction practices are gaining a priority in the modern architecture and energy sector.*

Ujedinjeni narodi proglasili su 2010. međunarodnom godinom biološke raznolikosti.

EN *The UN declared 2010 the International Year of Biodiversity (IYB).*

Predstavljamo

ODJEL ZA STATISTIKU

Odjel obavlja poslove službene statistike u zakonskim rokovima prema Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske i prema Godišnjem provedbenom planu statističkih istraživanja preko: obrazaca, anketnih upitnika i snimanjem (cijena) na terenu.

Oslanjajući se na Program službene statistike, Odjel, za istraživanja koja se provode na uzorku, proširuje obuhvat izvještajnih jedinica do razine relevantnosti podataka za Grad Zagreb. Obrađuje podatke i koristi obrade podataka Državnog zavoda za statistiku za izradu statističkih priopćenja, sadržajnijih statističkih publikacija, knjiga... Za sadržajnije statističke publikacije Odjel surađuje s drugim nositeljima službene statistike, a za razne korisnike s mnogih područja redovito, u kratkim rokovima, priređuje podatke i druge stručne podloge potrebne za rad gradskih upravnih tijela i izvršnog tijela Gradonačelnika.

Cjelokupan publikacijski informativni izlaz od ožujka 2007. je na internet - stranicama Grada Zagreba, a, prema rokovima, u Kalendaru statističkog publiciranja priređuju se nove publikacije, dakle, podaci se redovito ažuriraju. Na internetu je oko 2500 web - stranica.

Načelnica: Iva Razumović, dipl.oec.

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada

A Zagreb, Ulica Republike Austrije 18

E strategija@zagreb.hr

T 01 / 610-1840

F 01 / 610-1881

